

Saznanje o merama staro je, kažu metrolozi, koliko i čovekov svet. Neki primitivni narodi služili su se u prošlosti, za naše pojmove, neobičajenim načinom merenja. U teško pristupačnim prašumama Brazila, udaljenost izme u naselja merila se brojem potoka koje treba preskočiti, a na Tibetu "nošenjem šoljice provrelog čaja" koji se posle odre enog vremena može prijatno popiti. Različitim naučnim istraživanjima i analizama iskopina na ena je potvrda da su ljudi još pre dve hiljade i više godina osećali potrebu za nekim sistemom mera. U tom sistemu kao jedinice pojavljuju se delovi čovečijeg tela (lakat, stopa, palac). Vladala je velika proizvoljnost i prilična zloupotreba, kojima se nije moglo stati na put. Vlast je pokušala (već u osmom veku Karlo I) da uvede sistem mera, ali narod nije uvi ao korist od toga pa su reforme propadale. Promene raspoloženja prema jedinstvenom sistemu mera počee u XVII veku, u Francuskoj. Mnogi smatraju da period srednjeg veka u Srbiji nije "crn" koliko se misli, bar kada su komunikacije i trgovina u pitanju. Postojale su putne i trgovačke veze sa Dubrovnikom, a preko njega sa svim dešavanjima u Italiji i ostatku Evrope, kao i sa Carigradom, pa i celom Vizantijom. Putevima kroz Srbiju nisu stizale samo životne namirnice i politička osvajanja već i naučna znanja tadašnjeg sveta. Dolazili su trgovci ali i lekari, stručnjaci za rudarstvo, gra evinu, slikarstvo i sve one zanate koji danas skoro da i ne postoje. Naša nauka još uvek nema celovit prikaz srednjovekovnih mera koje su korišćene na tadašnjoj teritoriji Srbije. Dragoceno sredstvo za upoznavanje tada korišćenih mera je delo Milana Vlajinca - Rečnik naših starih mera u toku vekova I-IV. Vlajinac je istraživanje prekinuo pedesetih godina tako da njegovim leksikonom nije obuhvaćen izvestan broj važnih izvora (primedba S. Ćirković). Prilikom proučavanja mera u srednjovekovnoj Srbiji treba imati na umu da su one jako različite od današnjih i da su tadašnji merni sistemi, kao i pravno-ekonomski odnosi u kojima su se odvijali, jako složeni. Tada ni u Evropi nije postojao sistem mera koji bi imao univerzalno značenje¹. Nepregledan je broj mera koje su se koristile u različitim Po~eci takvog sistema javljaju se u Francuskoj u XVII-XVIII veku. Prve ideje za uvojenje sistema mera potekle su iz geodezijskih operacija kao i `elje astronoma da se sazna veli~ina i oblik Zemlje. Prednosti jedinstvenog sistema bile su poznate ali su te{ko nalazile mesto u praksi. Od po~etka XIX veka prihva}en je metarski sistem u nekim delovima Evrope. U Parizu 1872. godine se sastaje me|unarodna konferencija da utvrdi me|unarodne pratipove mera. Diplomatskim ugovorom (Metarska konvencija) od 1875. godine ustanovljen je ured mera i tegova u Sevru kraj Pariza. Uvojenje metarskog sistema nije svuda i{lo glatko, ali je prihva}en iz ekonomskih i prakti~nih olak{ica koje donosi. Velika prednost metarskog sistema je {to je osnovna jedinica sistema naljena u prirodi (proizilazi iz pre~nika Zemlje) pa nema nacionalnih prevlasti i {to je svi mogu ponovo proveriti sa bilo kog mesta na Zemlji. Jugoslavija je 01.01.1970. godine pristupila

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com